

Maranatha Mare

November 2020

Jaargang 47 No 8

Pelgrimsgebed

Vader God U ken my naam
My binnegoed en buitestaan
My grootpraat en my klein verdriet
My vashou aan als wat verskiet.

U ken my vrese en my hoop
Die pad wat ek so kaalvoet loop
Die pad het U lankal berei
Elke swerwer kom weer tuis.

Alle pelgrims keer weer huistoe
Elke swerwer kom weer tuis
Ek verdwaal steeds op U grootpad
Soekend na U boardinghuis.

Moeder God U ken my waan
My ego en my regopstaan
Die drake waarteen ek bly veg
U wys my altyd weer die weg.

U het my met U lig geseën
Die lig strooi ek op iedereen
Net U weet hoe my toekoms lyk
Ek het niks, U maak my ryk.

Alle pelgrims keer weer huistoe
Elke swerwer kom weer tuis
Ek verdwaal steeds op U grootpad
Soekend na U boardinghuis.

Amanda Strydom

november 2020- 2

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed is. Gewoon leven in het heden.*

Kerk als gemeenschap, kerk als gebouw

“We zijn een vergrijzende gemeente,” zei de scriba, Jan Mulders, toen ik in 1994 bij de gemeente kwam. De gemeente had R 200 000 op de bank en een tekort op de budget van R80 000. Dus gaan we nog twee tot drie jaar door en dan is het zover, dacht ik.

Nu is het meer dan een kwarteeuw later en we zijn er nog, met iets van 20 – 30 mensen in de eredienst, soms minder (één dienst in Oktober met 10 mensen), soms meer.

Hoe lang nog?

Kan dat groepje een groot eigendom met personeel in stand blijven houden? Het dak heeft aandacht nodig, horen we. Dat gaat heel veel kosten, maar het moet gebeuren. Het orgel moet gerenoveerd, iets van R100 000. Is het de moeite waard? Is het de geld waard? Wie neemt de verantwoordelijkheid daarvoor? Wiens probleem wordt dat allemaal op den duur? We dachten daar (weer) over na in januari 2020, vóór Covid en lockdown. Ja, zeiden we. We gaan door. Met minder diensten misschien, zeg maar één of twee per maand?

Jaren lang hadden de Hongaren in ons gebouw één maal per maand dienst op de eerste zondag. Dan kwamen ze met z'n allen. Toen er maar 6 Hongaren over waren deden ze het bij de Hongaarssprekende predikant aan huis. Totdat ze er niet meer waren.

Jaren lang heeft wat over is van de Petrakerk in Pretoria een Nederlandstalige dienst één maal per maand op die eerste zondag in de zaal van de Meerpaal. Doen ze al acht jaar lang, met 30 – 40 mensen, soms minder, soms meer.

Een maal per maand komen de mensen om in hun moedertaal te aanbidden, om elkaar te zien en gezellig samen te zijn. Zullen we dat ook zo doen? Nee, besloten we. We gaan door met elke zondag eredienst in ons kerkgebouw.

Hoe lang nog?

Plotseling kwam het nieuws: er is belangstelling in het eigendom. Het Donald Gordon ziekenhuis om de hoek wil er een step-down faciliteit en palliatieve zorgenheid (voor stervende mensen) oprichten. Als het eigendom helemaal niet of maar weinig benut wordt, zeggen ze, zouden we eraan denken om te verkopen?

Schok. Verwarring. Verlies. Wat nu?

Het hart zegt: nee, nee, dit willen we niet!

Het verstand zegt: misschien zullen we erover nadenken.

Zou dit een antwoord kunnen zijn op de oude vraag: *hoe lang nog?* Is het antwoord misschien: totdat we de gelegenheid krijgen tot een waardevolle nalatenschap.

november 2020- 3

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed is. Gewoon leven in het heden.*

De Nederlandse arts, Dr. Ernst, liet Marang House als nalatenschap. Daar worden zieke kinderen ondergebracht terwijl ze langtermijn behandeling bij het ziekenhuis dichtbij ontvangen.

Misschien kan de Johannesburgse Nederlandstalige gemeenschap een step-down faciliteit en een palliatieve zorgenheid nalaten – waar mensen goed mogen genezen en anderen goed mogen sterven. Dat zouden we misschien kunnen doen met een eigendom dat we maar weinig benutten en met veel moeite en kosten in stand houden.

Óf we kunnen zeggen: nee! We gaan door.

Daarover zullen we in de volgende weken en maanden moeten nadenken en besluiten. Maar wat het besluit ook zal zijn, ons kerk-zijn ligt in gemeenschap, niet in een gebouw.

De gemeenschap gaat door, zolang we er zijn.

Zó lang nog.

Yolanda Dreyer

Onze kerk

Ik kan de schrik van de aankondiging over de toekomst van onze kerk gisteren tijdens de dienst maar niet bevatten, en wil graag mijn gevoelens op schrift zetten.

Voor mij is de kerk en het kerkperceel altijd een enorm belangrijk deel van mijn leven geweest, een hoeksteen als het ware voor onze familie. Hier ben ik opgegroeid en naar de zondagschool geweest (noch met Ferry en Petro), hier hebben we zoveel gezellige functies beleefd (huwelijk van mijn zus, 25 jaar huwelijksherdenking van mijn ouders, kerkbazaars en winter faires, ontelbare etes en gezellige koffiedrink zondagen in Philadelphia, Animo avonden, nasi goreng avonden, noem maar op). Overvolle kerkdiensten waar we extra stoelen moesten binnendragen bijvoorbeeld met Kerstzangdiensten in het verleden, ontelbare kooroptredes/repetities (moeder ging dan altijd naar koor met Luitjen Kiewiet vanuit Alberton, later Randpark Ridge) en muziekkavonden, koinonia voor en na de dienst, of gezellig bijpraten met groepen mensen na afloop van de dienst tussen de auto's. We hebben ook veel leed gedeeld (het afscheid van beiden ouders, en velen anderen over de jaren die ons lief waren). Om deel te mogen zijn van ons zestigste bestaansjaar was ongelooflijk. Om diaken te mogen zijn hier is een van mijn hoogtepunten in mijn leven, om op het kerkkantoor te mogen werken (waar mijn vader als Scriba ook door de jaren veel tijd en vergaderingen heeft gespandeerd, en waar noch veel van zijn correspondentie, in oud en formeel Nederlands!) een enorme eer.

november 2020- 4

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed ís. Gewoon leven in het heden.*

De as van mijn moeder ligt onder de boom buiten het kerkkantoor, waar ik haar altijd even kan groeten op een Dinsdag als ik daar kom.

Ik ben niet blind over de uitdagingen die wij als gemeente over de afgelopen jaren hebben zien manifesteren. De vergrijzing van onze lidmaten, de jongeren die of naar anderen kerken zijn verhuist omdat ze zich niet meer thuis voelen in onze manier van doen, of zijn ontkerkelijk, of zijn geëmigreerd betekend dat de doorsnee lidmaat de pensioenleeftijd reeds heeft bereikt. Er is geen zondagschool want er zijn geen kinderen meer. De toekomst zonder kinderen betekend dat er niet nieuw leven komt in onze gemeente.

Mensen zijn voorzichtiger geworden om te rijden wegens misdaad en wetteloosheid op de weg en komen minder geregeld naar de kerk. De wekelijkse bijwoning is door de jaren aanzienlijk kleiner geworden (30 mensen is nu een "goeie" opkomst).

De maandelijkse kosten zijn meer geworden en de bijdragen minder. Ik denk dat Covid het noch zoveel meer moeilijk heeft gemaakt dit jaar, en waarschijnlijk de finale spreekwoordelijke druppel in de volle emmer was.

Belangstelling in ons perceel maakt zin, en moeten wij er dus ernstig over denken en besprekingen hebben als een instelling belangstelling heeft getoond.

Een potentieel verkoop van onze grond is dus niet onmogelijk, maar dit brengt mee dat er veel veranderingen op het kerkperceel zullen/kunnen komen. De blote idee dat ons kerkgebouw en anderen gebouwen tegen de grond zou gaan steekt me gewoon dwars in de krop. Er is zoveel geïnvesteerd in dit perceel, vanaf de koop van de grond tot de bouw van het kerkgebouw door lidmaten van onze gemeente zelf. Catrien de Wee's man heeft zelf noch het raamwerk van de kerktoren gedaan. Over het orgel wil ik noch niet eens praten! Wat zou er gebeuren met het geld indien het perceel verkocht word? Komt dit terug naar de gemeente of gaat dit naar de Hervormde Kerk?

Ik voel dat wij alles als gemeente ernstig moeten bespreken, misschien via een gemeentevergadering. Ik hoop ook dat mensen hierover corresponderen. Misschien kunnen vroegere lidmaten ook betrokken worden hierin. We kunnen niet stil hierover blijven.

Ik begrijp dat dingen noch op een vroeg stadium zijn en dat niks concreets is besloten, maar wilde wel even mijn gevoelens hierover luchten, dus sorry over lange en omwonden email!

Heel veel liefs en groeten,

Jan-Willem Hoorweg

november 2020- 5

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed ís. Gewoon leven in het heden.*

PS – wilt u ook uw opinie / gedachten / ideeën / frustraties over dit onderwerp met ons delen? U kunt het mailen aan mij op evkuil@gmail.com of u kunt een WhatsApp sturen naar 083 626 3272 of u kunt het op een Zondag bespreken met Yolanda of Ferry of Ellen of Tanya.

Gemeentenieuws

Wij denken in onze gedachten en gebeden aan:

- Marjan van Zee die steeds kampt met extreme rugpijn en moeilijk eruit kan
- Mike Knoester die kampt met heel veel pijn en veel moeite heeft met bewegen. Op 15 november is het twee jaar geleden dat Rina overleden is en de verlangen naar Rina blijft groot voor Mike en Caroline en de rest van de familie
- Familie van Rieneke Boer en Coby Koning, het gemis blijft groot

Alhoewel wij sinds 6 september weer zijn begonnen met onze reguliere eredienst, zijn er ook nog lidmaten die niet kunnen of willen komen naar de erediensten vanwege de Corona risico of verdriet van iemand die er niet meer is. Wij begrijpen dat 100% en sturen daarom steeds een wekelijkse overdenking (kortere weergaven van de preek) wekelijks uit via email. ***Onze innige dank aan Yolanda dat zij bereid is om wekelijks een preek en een overdenking voor te bereiden.***

De dienstrooster voor dienst en bloemen wordt door Hanja maandelijks opgesteld. Zij weet niet altijd wat de plannen van onze lidmaten zijn: gaan ze op vakantie of een weekend weg of komen ze liever niet zo vaak of helemaal niet. De dienstrooster is een aanduiding van hoe wij de diensten kunnen verdelen, als het iemand niet uitkomt dan is het goed, wij zoeken het gewoon onder elkaar uit op zondag ochtend. ***Onze innige dank aan Hanja die de moeite neemt om een raamwerk in elkaar te zetten, zo goed als het kan.***

Onze erediensten voor November 2020 vinden plaats op 1 en 8 en 22 en 29 november.

In December 2020 houden wij diensten op 6 en 13 en 20 en 25 december.

Er zijn GEEN erediensten op 15 november, 27 december en 3 januari 2021.

november 2020- 6

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed is. Gewoon leven in het heden.*

Graduation Day 27 October 2020

Be careful what you wish for! Late in 2016 I put my name down to do a BCom degree but did not think I would be accepted. Well guess what I was wrong! I turned 50 after handing in my second assignment and I often thought "What was i thinking!!" Today after almost 4 years to the day I graduated! What a journey!! Having both parents around to see this occasion was also super special Thank you VWFS and DaVinci for making this possible!

Frouk Smal

Na faalangst en depressie werd Carmen dominee

Dominee Carmen Stoetzer-Melissant (30) past niet in een hokje, met haar deftige predikantenboordje, neuspiercing en lippenstift. Haar verschijning brengt mensen in de bible belt soms in verwarring. Als twintiger belandde Carmen in een depressie, nu eist ze ruimte op om zichzelf te zijn. Met Gods toestemming, dat weet ze zeker.

Ze beklimt 's zondags de kansel op stoere *biker boots*, gekleed in een nauwsluitend zwart jurkje. Het gesproken woord wisselt ze regelmatig af met solozang vanaf de preekstoel of het podium; voordat ze op de Protestantse Theologische Universiteit belandde, studeerde ze aan het conservatorium.

november 2020- 7

Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen. Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed ís. Gewoon leven in het heden.

Zelfverzekerd nam ze in januari 2019 haar plek in als voorganger van de Gereformeerd Synodale Kerk in Boven-Hardinxveld (gemeente Hardinxveld-Giessendam). Niets wijst erop dat ze ooit een faalangstig meisje was dat elke uitdaging uit de weg ging.

'Ik dacht: de kerk is voor later'

Carmen groeide op in Gorinchem. "Ons gezin was een warm nest. Humor en eerlijkheid waren heel belangrijk. Er kon veel besproken worden, er waren weinig taboes. Moeilijke vragen, ook over het geloof, mochten er zijn. Mijn twee zusjes, broertje en ik vonden naar de kerk gaan niet altijd leuk. We saboteerden de wekker weleens. Als tiener ben ik me een beetje gaan afzetten, ik ervoer niet veel van Gods liefde in de kerk. En ik dacht: de kerk is voor later, nu wil ik lekker met vrienden op stap, concerten pakken, naar het strand en naar festivals. Wel geloofde ik nog steeds."

Vluchtgedrag

Een beetje faalangst had ze als meisje al, maar ze kon ermee leven. Tijdens haar studie aan het conservatorium nam die angst echter zulke ernstige vormen aan dat ze in een depressie belandde. "Ik had een heel laag zelfbeeld, was bang om naar les te gaan en verkeerde antwoorden te geven. Ik ging vluchtgedrag vertonen. Naar zangles ging ik wel, maar voor ritmische scholing en solfège (notenleer) was ik als de dood.

'Lange tijd probeerde ik mooi weer te spelen'

Carmen liep studievertraging op. "Ik baalde van mezelf, schaamde me omdat ik wegliep voor lessen. Lange tijd probeerde ik mooi weer te spelen, want ik wilde niet dat andere mensen wisten dat ik zo bang was. Het is een masker dat je ophoudt. Ik vertelde het aan niemand. Dat was een heel slechte karaktertrek; dingen voor jezelf houden en zelf willen oplossen. Misschien is het ook het 'oudstekindsyndroom', dat je vindt dat je het allemaal zelf moet kunnen en niemand wilt belasten. Ik merkte dat ik eenzaam was, hoewel ik veel mensen om me heen had. Ik miste aansluiting als het over diepgaande onderwerpen ging."

Dieptepunt

Uiteindelijk liep ze vast. Ze kreeg paniekaanvallen, lag elke nacht te piekeren in bed, miste steeds meer lessen. "Ik wilde het liefst wegkruipen en niet meer uit mijn bed komen. Op een gegeven moment had ik zóveel gaten in mijn cijferlijst ... het werd chaos." Met een lachje: "Dan kun je niet meer doen alsof alles prima gaat, dan is het afgelopen. Dat was moeilijk." Haar identiteit stond op losse schroeven. "Ik was geen zangeres meer. Wie ben je dan? Wat moest ik gaan doen?" Op het dieptepunt vroeg ze God de leiding te nemen. "Achteraf zie ik: er is toen een proces op gang gekomen van groei en heling."

november 2020- 8

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed is. Gewoon leven in het heden.*

Theologie Studeren?

Ze vond een baantje in de keuken van een zorginstelling. “Daar was geen prestatiedruk, ik kon rustig nadenken. Ik kreeg het idee in mijn hoofd dat ik theologie moest gaan studeren. Eerst dacht ik: wat een belachelijk idee, dat past toch helemaal niet bij mij. Ga je iemand met faalangst een opleiding laten doen met het idee dat je op de kansel terechtkomt? Dat is echt idioot. Vreemd genoeg groeide het verlangen toch, ondanks dat ik het doodeng vond. Ik heb heel veel tot God gebeden, merkte regelmatig Zijn aanwezigheid. Dat gaf me dan rust.”

‘Het was heel bijzonder dat er niet geoordeeld werd’

Maar ze was er nog lang niet. “In eerste instantie was er nog geen verandering in mezelf. Desondanks wilde ik Gods plan volgen. Ik dacht: ik kijk wel waar het heen leidt.” Toen ze de knoop doorhakte, stelde ze één voorwaarde: “Ik wilde geen dominee worden, maar geestelijk verzorger ofzo.” Ze schiet in de lach. “Ik wist wel dat Hij me op de kansel wilde hebben. Ik moest bijna een beetje lachen met God, alsof we tegen elkaar zeiden: we weten allebei wel wat de bedoeling is.”

Neusringetje En Tatoeage

Tijdens de studie theologie vond ze het lastig om als vrouw haar plek te vinden tussen klasgenoten uit de orthodoxe hoek.

“Zij moesten eraan wennen dat ik een neusringetje draag en een tatoeage heb. Ik was daar opnieuw de weirdo. Daar gaan we weer, dacht ik. Maar door de jaren heen groeide begrip.” Lachend: “Als je elkaar leert kennen ontdek je: jullie zijn ook gewoon gek.”

De studie zelf viel aanvankelijk mee. “De bachelor was lekker theoretisch. De master vond ik wel heftig, toen speelde mijn faalangst weer op, omdat je in de praktijk aan de slag moest. Vooral het voorgaan in de diensten vond ik heel spannend. Ik liep ervoor weg. Maar nu had ik door dat ik weer in het oude patroon terechtkwam.” Ze trok de stoute schoenen aan en besprak haar angst met haar supervisiegroep. “Dat werd supergoed ontvangen, ik kreeg zoveel begrip, ze vonden het zo knap dat ik het deelde. Het was heel bijzonder dat er niet geoordeeld werd.” Na haar ervaringen met pestgedrag op de basisschool was dit heel belangrijk. “Mijn vertrouwen in de mensheid werd hersteld. Nu durf ik mezelf te zijn.”

‘Ik voel me niet schuldig dat ik dominee én vrouw ben’

Makkelijk is het nog steeds niet. “Ik word door best wat kringen afgewezen. Familie van gemeenteleden wil bijvoorbeeld niet naar een doopdienst komen omdat ik een vrouw ben. Verbazingwekkend weinig doet het me inmiddels.” Resoluut: “Ik vind het rot voor diegene wiens familie niet komt, maar ik voel me niet schuldig over het feit dat ik dominee én vrouw ben.”

november 2020- 9

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed is. Gewoon leven in het heden.*

Toch erkent ze ook: “Er blijven onbewust van die vragen: mag ik er zijn, ben ik goed genoeg? Dat kan erin resulteren dat je gaat *people please*, je gaat aanpassen aan de voorkeuren van anderen. Het blijft een uitdaging. Mensen hebben een beeld van jou als predikant, willen dat je bent zoals zij verwachten. Sorry, zo ben ik niet. Nu heb ik een andere *mindset*.”

Carmen was in januari een jaar dominee. Ze is een betrokken predikant, maar ziet zichzelf niet als een herder. “Dat is wel een ouderwets woord, hè? Ik denk dat ik eerder een van de Emmaüsgangers ben die een stukje met je oploopt. Een reisgenoot. Jezus is erbij, zonder dat we dat altijd doorhebben. Ineens kan Hij verschijnen, in een ontmoeting tussen mensen. Een soort heilig moment. Jezus zegt ook: waar twee of meer mensen in Mijn naam aanwezig zijn, daar ben Ik in hun midden.”

Thuis

Carmen vindt het heerlijk dat niet alles meer nieuw is. “Het is super om veel dingen voor de tweede keer mee te maken, daardoor heb je meer het idee dat je weet waar je mee bezig bent. Heel fijn. Als er nu iets nieuws is, denk ik: o leuk, iets nieuws, en niet meer: o help. In de gemeente heb ik het goed naar mijn zin, ik voel me echt thuis. De gemeente was al een aantal jaren vacant voordat de beroepingscommissie me benaderde.”

Ze schudt haar blonde haren naar achteren en zegt lachend: “Het heeft zo moeten zijn denk ik, de gemeente moest even wachten totdat ik klaar was met mijn studie.”

Tekst: Anne Marie Hoekstra

Beeld: Jeannine Rijdsdijk

<https://eva.eo.nl/artikel/2020/06/na-faalangst-en-depressie-werd-carmen-dominee>

Die papierpoppie-storie

Hulle het van heinde en ver in Pretoria aangekom – van Outeniqua en die Strand, Port Elizabeth en Richardsbaai, Mpumalanga, Noord-Kaap, Sasolburg, Groblersdal, Phalaborwa, van oral in ons land. Die papierpoppies.

Op hul magies was honderde en honderde Bybelversies geskryf – van Genesis tot Openbaring. Sommige Bybelversies was met kinderhandjies geskryf – krom en skeef. Ander was netjies getik of in mooi sierskrif geskryf. Daar was groot poppies en klein poppies – kleurvolle, gevefde poppies, en ander is met sorg ingekleur.

Sommige het soos engeltjies gelyk en ander het mooi materiaalrokkies en broekies gedra. Party het selfs gespog met wol-kapsels. Elke papierpoppie (en daar was honderde!) se daarwees het getuig van moeite en liefde.

november 2020- 10

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed is. Gewoon leven in het heden.*

Hoe is die papierpoppies gebore? Gedurende grendeltyd het lede van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering, by name dr Martin Jansen van Rensburg en diak Andries Pretorius, met 'n briljante idee vorendag gekom. Hulle wou graag die boodskap van Hoop, Eenheid en Welwillendheid (al is ons vasgekluiser in ons eie huise!) herbevestig. Die ontvanklikste vir hierdie kragtige boodskap is 'n kind.

Daar is besluit om al die kinders in ons Kerk te vra om op Jeugdag, 16 Junie, papierpoppies te maak en gedeeltes van die Bybel op elke poppie te skryf. Elke gemeente het gedeeltes uit Bybelboeke gekry om neer te skryf. So is daar weer 'n hele paar Bybelboeke gelees wat andersins agter in die ry staan. Baie gesinne oral in die land het in die veilige ruimte van hul eie huise gelees, geskryf en papierpoppies gemaak. Foto's is gedeel. Sommige gemeentes het die papierpoppies in hul kerke en selfs rondom hul kerke uitgestal.

Gedagtig aan die viering van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika se 200ste verjaardag die naweek van 22-23 Augustus, het ek die groot werk begin om al die papierpoppies bymekaar te maak om uit te stal. Die reaksie was oorweldigend. Van oral het daar papierpoppies gekom. Groot moeite is gedoen om te sorg dat hierdie poppies in Pretoria arriveer. Die papierpoppies is Saterdag 22 Augustus oral by die Bybelhuis in Kempton Park vertoon.

Die mure voor die Bybelhuis was vol poppies, die heining was versier met poppies, niemand kon by die ingang ingaan sonder om in 'n papierpoppie vas te loop nie. Ek het Saterdag verstaan wat die Emmausgangers bedoel het toe hulle ná hul ontmoeting met Jesus vir mekaar gesê het: *Het ons hart nie warm geword toe Hy op die pad met ons gepraat het en vir ons die Skrif uitgelê het nie?* (Luk 24: 32). My hart het warm geword toe ek sien hoe mense moeite doen om stil te staan, die poppies te bekyk en die Bybelversies te lees. Nog warmer as mense gevra het: *En die poppies?* Ek kon die mooi storie vertel van kinders van *my* Kerk wat oral in die land moeite gedoen het om papierpoppies te skep wat die boodskap van Hoop verkondig.

Dalk het ons dit juis nodig om in hierdie deurmekaar tyd waarin ons ons bevind, weer vir mekaar Hoop-stories te vertel en Hoop-stories te doen. 'n Eenvoudige papierpoppie (nee, honderde daarvan!) het my weer laat beseft dat Hoop soms op verrassende plekke en op die onmoontlikste maniere te vind is. Dankie aan elkeen wat deel gehad het aan die mooi papierpoppie-storie!

Dr Sanrie de Beer, Bybelgenootskap (Overgenomen uit *Blitspos-2020_08_27*)

TimZingt ontploft

Hoe haal je het in je hoofd om zo'n snoepreis te maken in coronatijd?

Vanaf zijn zonnige foto kijkt Hope, mijn sponsorkindje, me stralend aan: "Ik ben op vakantie geweest deze zomer! Op Bijbel-surfweek! We hebben gesurft: supergaaf in die woeste golven!"

Ik ontplof: "Betaal ik daarvoor mijn zuurverdiende geld aan de sponsorclub?! Dat jij een beetje kan surfen? Jij hoort op een keurige School met de Bijbel te zitten en psalmversjes te leren. Hoe haal je het in je hoofd om zo'n snoepreis te maken in coronatijd? Die sponsororganisatie heeft natuurlijk goedkope tickets weten te bemachtigen naar een dieprood corona-paradijs! En dan goede sier maken dat ze jullie een vakantie aanbieden. Oplichters!"

Ik blaf verder: "Zo krijgen we corona nooit onder controle! We zitten alweer in een tweede golf. Hadden we net ons leven weer een beetje op orde, wordt het weer verpest door mensen zoals jij die gewoon doen waar ze zin in hebben. Nog even en ik stuur onze troetelchristendokter Gor Katchikyan op je af. Dat zal je leren!"

Hope reageert fel: "Doe eens een beetje relaxed! Jij bent de controle over je leven kwijt en vindt dat gewoon moeilijk te accepteren. Jullie in het rijke Westen hebben de illusie gecreëerd dat je de smid bent van je eigen geluk en voorspoed. Jullie zijn er bange controlfreaks van geworden. Corona schud je ruw wakker uit je maakbaarheidsfantasie: je hebt het niet in de hand, je moet leven bij de dag. Zoals wij hier altijd al doen in Afrika. Daar kun jij nog wat van leren."

Ik val stil. Zo heb ik Hope nog nooit horen praten. Kribbig mompel ik: "Hoe kom je aan die wijsheid?"

"Van de Bijbel-surfweek. Het is heel Bijbels om te beseffen dat je geen ultieme controle hebt. Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen. Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed is. Gewoon leven in het heden."

"En wat heeft dat met surfen te maken?" brom ik.

"Dat is praktijkoefening. Dan ben je echt in het heden: balanceren op het water, vertrouwend op de wind en de golven."

"En als je de controle kwijtraakt en valt?"

Hope: "Geen punt, je klimt weer op je surfplank en wacht rustig af. Er komt altijd weer een tweede golf om het alsnog te leren."

<https://visie.eo.nl/artikel/2020/10/controlfreak>

Tim van Wijngaarden (1979) is bekend als '(liedjes)cabaretier' **Timzingt**. Hij is getrouwd, heeft drie kinderen en woont in Culemborg.

november 2020- 12

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed is. Gewoon leven in het heden.*

De hamvraag bij het ouder worden: Draag je een kroon of tors je een juk?

Oud worden, de meesten van ons willen dat wel. Maar oud zijn, is andere koek. Natuurlijk is het fijn om te genieten van je pensioen, met alle tijd en ruimte voor jezelf. Maar ouderdom komt ook met gebreken en daarmee omgaan, is erg moeilijk. Ouderdom is een prachtige kroon, zegt Spreuken. Hoe zorg je ervoor dat het geen juk wordt?

“Over-oma, waarom ben je zo oud?” Die diepzinnige vraag stelde een van haar vele achterkleinkinderen aan mijn oma op haar honderdste verjaardag. Oma gaf een verrassend antwoord. Niet zoiets als: “Omdat ik altijd gezond heb geleefd,” of “Omdat ik elke dag een kruiswoordpuzzel maak.” Ook niet: “Omdat God het wil.” Nee, tot verbazing van ons allemaal zei ze: “Ik denk dat de Here mij vergeten is.”

Dat hakte erin

‘De Here is mij vergeten.’ Dat hakte erin bij dit achterkleinkind. In de auto op weg naar huis barstte het in huilen uit: dat dit kón, dat de Here je vergat! En dat je dan voor altijd hier op de aarde zou moeten blijven, omdat Hij daarboven gewoon vergeet je Thuis te halen!

Oma is 102 geworden. “Als een kleed zal ’t al verouden,” zei ze toen ze die leeftijd bereikte. Dat zinnetje uit de oude berijming van Psalm 102 vond ze wel toepasselijk. Ze was 89 toen mijn moeder – haar jongste dochter – stierf (ik schreef daar enkele nummers geleden over in Visie). Toen zei ze al: “Ik hoop dat ik snel achter haar aan zal gaan.” Maar dat duurde dus nog ruim tien jaar. En heel erg vrolijk is ze al die jaren niet geweest.

Tóch zo tevreden

Goed oud worden is een kunst. Als ik zo om me heen kijk, verstaat de een die kunst beter dan de ander. Dat fascineert mij. Waarom kan mevrouw X, die al jaren weduwe is en slecht ter been, tóch zo tevreden in haar huisje zitten? En waarom weigert meneer Y zijn rijbewijs in te leveren, terwijl hij een gevaar op de weg is? Waarom kopen sommige senioren als ze nog blakend van gezondheid zijn een appartement zonder drempels, terwijl anderen tot op hoge leeftijd in een groot huis met dito schuur blijven zitten en vervolgens klagen dat ze het allemaal niet meer kunnen onderhouden?

Tevredenheid of wanhoop

Volgens de Deens-Amerikaanse psychoanalyticus Erik Erikson (1902-1994) heeft een tevreden oude dag alles te maken met hoe je daarvoor geleefd hebt. Hij onderscheidde in het leven van de mens acht ontwikkelingsfasen, waarin telkens een keus gemaakt wordt. Wat je kiest, hangt af van hoe je in die fase terecht bent gekomen, wat er daarvoor gebeurd is in je leven en wat je daar vervolgens mee hebt gedaan.

In de laatste fase, die rond het 65e levensjaar begint, gaat het om de keuze tussen tevredenheid en wanhoop.

Wanneer je als oudere terugkijkt op je leven, vind je dan wat je bereikt hebt goed genoeg? Ben je tevreden met jezelf en met hoe je het gedaan hebt? Kun je je verzoenen met de dingen die niet goed gingen? Dan kiest je voor tevredenheid. Je verzoent je met jezelf en met je leven tot dan toe. Je geeft dat wat je geleerd hebt door aan de generaties onder je, omdat je weet: zij zitten nu op de stoeltjes waar het gebeurt. Uit hun capaciteiten en reacties haal je hoop voor de wereld: het zal zonder mij ook wel goed gaan.

Je kunt ook kiezen voor wanhoop: je hebt niet bereikt wat je wilde en je vergeeft jezelf niet wat verkeerd ging. Je trekt je verbitterd terug en bent cynisch over de volgende generatie: het is niks en het zal ook nooit wat worden. De wanhoop overheerst en kan zelfs uitmonden in een depressie, en angst voor de dood.

Verzoend met jezelf

Erikson houdt in zijn model geen rekening met karakter of genen. Hij bestudeerde alleen de invloeden van buitenaf op een mens. Maar toch, ik kan er wat mee.

Ik zie het om me heen: ouderen die tevredenheid en een verzoend-zijn-met-zichzelf uitstralen. Erikson noemt dat 'ego-integriteit'. Daarnaast zie ik ouderen die krampachtig door willen gaan met het realiseren van dingen. Die zich niet neerleggen bij het ouder worden. Die dat eigenlijk weigeren, omdat ze nog zo veel moeten. Omdat ze nog niet tevreden zijn met wat ze bereikt hebben en omdat ze geen geloof hebben in de volgende generatie.

Meer geluk dan grijsheid

Overgave. Dat is volgens geestelijk verzorger Jean Jacques Suurmond bij het ouder worden het kernwoord. Hij beschrijft dat in zijn boekje Meer geluk dan grijsheid. Prachtige titel. Door de ouderen die hij ontmoette te observeren kwam hij tot de conclusie dat loslaten, dingen uit handen kunnen geven, ervoor zorgt dat een mens 'goed' oud wordt. Wie dat leert, komt dichterbij God. Want wie zijn eigen wil loslaat, en de grip op het leven loslaat, ontspant zich. Hij kan zich in Gods armen laten vallen.

Elk mens – in welke leeftijdsfase ook – heeft een roeping, zegt Suurmond. Ook ouderen. Voor hen is de roeping: overgave. Kwetsbaar durven zijn. Je wordt zwakker, het gaat allemaal minder. Dit aanvaarden, is je roeping.

Dat is geen slappe, berustende houding, maar een actieve bezigheid. Iets wat je elke dag weer moet doen en iets waar je 'groter', wijzer van wordt.

Daarom heeft Paulus gelijk als hij zegt: ‘Ook al gaat ons uiterlijke bestaan verloren, ons innerlijke bestaan wordt van dag tot dag vernieuwd’ (2 Korintiërs 4:16). In elke fase van ons leven kunnen wij iets leren, hebben wij een taak. Ook als je 65 bent en tot de ouderen gaat behoren, heb je een keus: die tussen hoop en wanhoop, tevredenheid en bitterheid.

Kun jij tellen?

Je ouderdom wordt een kroon als je loopt op de weg van de rechtvaardigheid, zegt Spreuken 16:31. En dit vers uit Psalm 90 verwoordt het ook zo mooi: ‘Leer ons zo onze dagen te tellen, dat wijsheid ons hart vervult.’ Wie kan tellen, weet hoe oud hij is. Wie op tijd los kan laten, het stokje door kan geven aan de jongere generatie, wie zich op tijd verzoent met de ‘resultaten’ van zijn leven en zich overgeeft, die wordt wijs.

Overgave brengt je op de weg van de rechtvaardigheid, daar waar je de kroon van de ouderdom zult vinden. Want Christus, de Bewerker van de rechtvaardigheid, verlost je van zonden, angst en wanhoop. ‘Kom bij Mij,’ zegt Jezus, ‘en Ik help je het juk van je ouderdom dragen. Je zonden neem Ik alvast van je weg, dat scheelt een stuk. Verzoen je met Mij, met jezelf en met je leven. Dan vind je op je levensweg een kroon: de wijsheid, die je weer kunt doorgeven aan de generaties na jou.’

Terug naar oma

Nog even terug naar mijn oma, die dacht dat de Here haar vergeten was. Ze bedoelde het als grapje, maar wel met een serieuze ondertoon. Wie zo oud wordt, kan dat gevoel weleens krijgen: ik zit hier maar en niemand ziet mij meer – zelfs God niet.

Maar dan is daar de troost van Jesaja, tegen wie God zegt (Jesaja 46:4): “Tot in je ouderdom blijf Ik dezelfde, tot in je grijsheid zal Ik je steunen. Wat Ik gedaan heb, zal Ik blijven doen, Ik zal je steunen en beschermen.”

Oud, minder oud, of nog helemaal niet oud: we mogen ons allemaal overgeven aan God, die aan het begin en aan het eind, maar ook in het midden van ons leven staat.

Tekst: Theanne Boer

<https://visie.eo.nl/artikel/2020/10/de-hamvraag-bij-het-ouder-woorden>

1 Johannes 2:1-17

Wie beweer dat hy/sy in Hom bly, behoort self ook te lewe soos Jesus gelewe het.

So paar jaar terug toe die ou R200-noot vervang is met die nuwe, het ons baie gou gehoor dat mense dit begin vervals het. Ons almal weet dat vervalste geld niks werd is nie.

In ons wêreld vind ons ook dikwels dat mense namaaksels maak van oorspronklike produkte, duur horlosies, handsakke, beursies, kledingstukke word dikwels nagemaak en te koop aangebied. Ons koop dikwels die produkte omdat dit dalk goedkoper is as die oorspronklike maar baie gou kom ons agter, dat daar tog 'n verskil in kwaliteit is, tussen die namaaksel, vervalsing en die oorspronklike.

Die woorde vervalsing, namaaksel het in ons wêreld 'n negatiewe konnotasie. Ons mense verkoop nie net aan mekaar vals produkte nie. Mense tree ook dikwels ook vals op teenoor mekaar. Voor die persoon is ons gaaf en vriendelik maar agter hulle rug, het ons niks goeds vir hulle te sê nie. Mense beleef ons as vals en oneg wanneer dit wat ons sê en dit wat ons doen nie met mekaar ooreenstem nie. Ons voorgee om iemand te wees wat ons nie is nie. Hierdie manier van optree strek wyer, dieper in ons lewe in. Dikwels is dit so dat ons wat bely dat ons in Jesus Christus glo, sy volgelinge is, verlose mense is, mense is wat in woord en daad vir Jesus nadoen, dit nie doen nie. Dit wat ons bely, stem nie ooreen met wat ons doen nie, stem nie oor een met die dinge wat ons sê nie.

Die gelowiges vir wie die skrywer die 1Johannesbrief skryf, moes ook hoor dat hulle nie maar net kan sê dat hulle in Jesus Christus glo, **in hom bly, maar hulle lewe nie soos Jesus gelewe het nie.** Dit is 'n tipe van vals Christenskap, om 'n skynchristen wees.

Die gelowiges word aangemoedig om volgens die ou gebod, wat hulle ken, te lewe (Levitikus die ou gebod wat hierna verwys word leer: **Jy mag nie loop en skinder nie, jy mag nie jou medemens se lewe in gevaar stel nie. Jy mag nie haatdraend wees teenoor jou volksgenoot nie. Jy mag nie wraak neem of 'n grief koester nie, jy moet jou naaste liefhê soos jouself. Ek is die Here.**)

Jesus het hier die ou gebod kom nuut maak, deur dit fisies uit te leef, met sy eie lewe te wys hoe liefde lyk, dit is liefde wat so groot is, dat hy bereid was om vir ons aan die kruis te sterf. Sy liefde vir ons het die hoogste prys gevra. Sy liefde vir ons was en is so kragtig dat die dood hom nie kon bind nie. Sy lig en liefde bly skyn in die wêreld. Ons wat in hom glo, in hom bly, moet in sy lig en liefde leef.

Vir die skrywer van die Johannes-briewe soos vir die skrywer van die Johannes evangelie is daar gee middeweg nie.

Wanneer jy bely dat jy in Jesus glo, in hom bly, moet jou lewe getuig van die verandering wat met jou gebeur wanneer jy in God se teenwoordigheid bly.

As iemand beweer dat hy/sy in die lig is, maar hy/sy haat hulle broer (suster), is hulle steeds in die duisternis.

Die wêreld waarin ons leef, bied vir ons hierdie vals Christenskap aan, maak dit op 'n manier vir ons aanvaarbaar. Haat tussen mense word aangeblaas en as die norm voorgehou. Christenskap word goedkoop gemaak, deur die wat 'n voorspoedsgeloof verkondig.

Glo net en alles sal goed gaan, onthou as jy swaarkry is dit God wat jou straf. So word die offer wat Jesus gebring het ongeldig verklaar. Vee ons die genade wat Jesus ons aanbied van die tafel af.

Hy is die versoening vir ons sondes; en nie net vir ons sondes nie, maar ook vir die hele wêreld.

Ons vergeet dat om 'n Christen te wees nie net iets is wat ons bely en sê nie. Om 'n Christen te wees, is 'n leefstyl, manier van leef, dink, doen waarin ons getrou is aan Jesus, aan wie ons verbind is.

Hierdie liefde moet sigbaar word in ons optrede teenoor ander. As ander nie iets van God se liefde by ons ervaar nie, daar nog haat in ons harte leef, sê die skrywer van Johannes-brief, is ons nog in die duisternis, het ons nog nie toegelaat dat die lig van Jesus se liefde, orals in ons harte in skyn nie.

Kom ons gaan lewe in ons wêreld soos Jesus gelewe het. Hoe het Jesus gelewe? Jesus se lewe het getuig van sy verhouding met die Vader. Jesus het net dit gedoen en gesê wat hy van God ontvang het. Jesus het God se onvoorwaardelike liefde vir ons mense, in woord en daad kom sigbaar maak. Jesus het ons kom leer om ons naaste lief te hê soos onself en God met ons hele hart, siel en verstand, met ons volle menswees lief te hê. Jesus het ons kom wys hoe vergifnis lyk, self het hy nie geoordeel en vergeld, vir dit wat mense hom aangedoen het nie.

Kom ons lewe in die lig, draai ons rug op die liefdeloosheid, vals christenskap, duisternis wat die wêreld vir ons aanbied. Kom ons lewe elke dag, soos Jesus gelewe het, 'n lewe in God se liefde, 'n lewe waarin ander nie hoef te wonder aan wie ons harte en lewe behoort nie. Omdat hulle by ons elke dag, meer en meer van God se liefde sien.

Liefde en vrede

ds Annelie

Overgenomen van Facebook blad van Hervormde Kerk Mafikeng – ds Annelie Botha

november 2020- 17

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed is. Gewoon leven in het heden.*

Dienstrooster November 2020				
	1 nov	8 nov Koffiedrinken	22 nov Dodenherdenking	29 nov 1ste Advent
1	E de Jong	F vd Kuil	JW Hoorweg	E de Jong
2	D Kruger	T van Wyk	F vd Kuil	J de Jong
3	J de Jong	D Kruger	T van Wyk	
4	H Kettner	JW Hoorweg		
Groet	W Kruger	W Kruger	I Tanzer	
Bloemen	J de Jong	F Smal	E vd Kuil	H Kettner
Koffie		F Smal en I Pol		

Agenda november 2020		
Zondag 1	10h00	Eredienst Ds Y Dreyer
Dinsdag 3	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Zondag 8	10h00	Eredienst Ds Y Dreyer Koffiedrinken
Dinsdag 10	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Zondag 15	GEEN EREDIENST	
Dinsdag 17	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Zondag 22 Dodenherdenking	10h00	Eredienst Ds Y Dreyer
Dinsdag 24	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Zondag 29 1ste Advent	10h00	Eredienst Ds Y Dreyer

Onze erediensten voor November 2020 vinden plaats op 1 en 8 en 22 en 29 november.
In December 2020 houden wij diensten op 6 en 13 en 20 en 25 december.

Er zijn GEEN erediensten op 15 november, 27 december en 3 januari 2021.

november 2020- 18

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed ís. Gewoon leven in het heden.*

Verjaardagen november 2020		
zondag 1	Diana Kruger	082 802 5403
vrijdag 6	Elma vd Kuil	083 441 0392
dinsdag 17	Bernard vd Kuil	073 251 0010
dinsdag 17	Bianca Eames	
dinsdag 17	Alex Reintjes	083 595 6591
vrijdag 20	Rob Calmer	083 353 8691
woensdag 25	Ineke de Jong	079 516 7517
donderdag 26	Richard Steinmann	082 782 7151

november 2020- 19

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed ís. Gewoon leven in het heden.*

MARANATHA KERK	
Webadres	http://www.nlgemeente.co.za
Facebook	http://tinyurl.com/FBMaranatha
Straatadres	Sherborneweg 3, PARKTOWN
Postadres	Nederlandssprekende Gemeente Postbus 84552 GREENSIDE 2034
Predikante	Ds Yolanda Dreyer 012 348 9850 / 082 893 2104 yolanda.dreyer@up.ac.za
Kerkkantoor Dinsdag ochtend 9h30 – 13h30	Jan-Willem Hoorweg 011 726 1409 / 082 557 0047 nlgemeente@mweb.co.za
Bank Details	Beneficiary: Ned. Hervormde Kerk Nedbank Current Account 1979 316872 Branch: Nedbank Fox Street, Code 190805 Code 198765 for online payments
Scriba Redactrice Mare	Ellen van der Kuil 011 478 1082 / 083 626 3272 evdkuil@gmail.com
Scriba Registratie	Hanja Kettner 012 654 7692 / 082 546 8471 hanja.kettners@vodamail.co.za
Kassier	Marco van Wieringen 011 442 9696 marcovw@mweb.co.za
Koster	Ferry van der Kuil 011 478 1082 estruct@iafrica.com
Organist	Johan van Staden 082 928 5874 jvstaden@webmail.co.za

november 2020- 20

*Christenen zouden in deze tijd juist moeten opvallen door hun relaxedheid omdat ze vertrouwen.
Niet dat het wel goed komt, maar dat het goed is. Gewoon leven in het heden.*